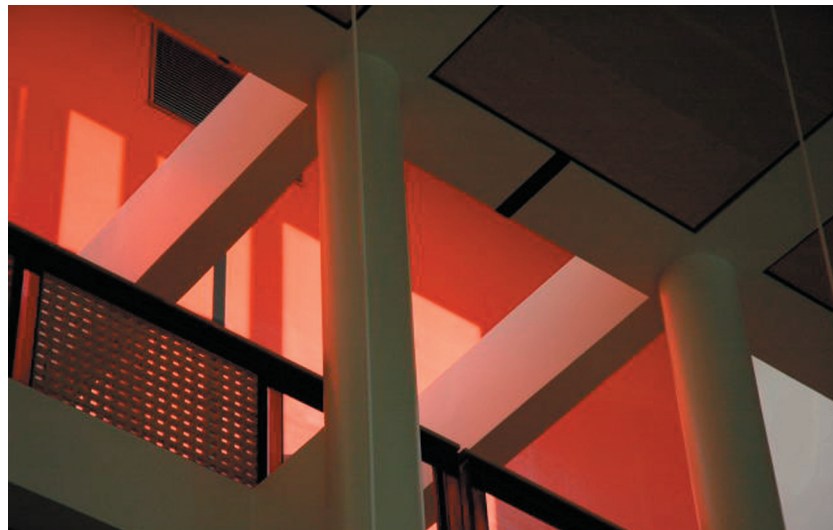

Bilder från Oslo, tagna under
IAML-konferensen i augusti 2004.
Fotograf: Ingemar Johansson

Så ser hyllorna ut på Rock City biblioteket. Läs mer om det biblioteket i Biblioteksstafetten.

FASTA AVDELNINGAR

- 3. Redaktörens ruta
- 3. Ordföranden har ordet
- 7. Biblioteksstafetten

I DETTA NUMMER

- 4. Musikbibliotekarieyrket
- 5-6. Rapport från IAML-IASA Congress 2004
- 8. Nytt från styrelsen
Boktipset

MUSIK
BIBLIOTEKSNYTT

utges av Svenska musikbiblioteksförbundet
Svenska sektionen av IAML,
www.muslib.se/smbf

Distr: Pia Shekhter, Musik- och teaterbiblioteket vid Göteborgs universitet, Box 210, 405 30 Göteborg
ISSN 0283-104X

Redaktör: Åsa Wilén, Piteå stadsbibliotek,
Box 721, 941 28 Piteå
Tel. 0911-968 07
e-post asa.wilen@kf.pitea.se

Prenumerationer inkl. medlemskap:
enskilda 200:-, institutioner 300:-
Postgiro 65 21 22-3

Layout:
Johan Ögren

Ja, kära läsare, då var vi tillbaka igen. Sen sist har er redaktör hunnit bli mamma till lilla Felicia, som föddes i augusti. Så nu är jag alltså mammaledig från jobbet på stadsbiblioteket, men jag tycker det borde kallas att man mammajobbar istället. För inte är man särskilt ledig!

Jag har därför fått jobba extra hårt med att få ihop en tidning i utlovad tid, men som jag trodde har det varit lite besvärligt. Man får ju försöka passa på när man har tid - inte när man har ork och inspiration. För mig är just inspirationen väldigt viktig, när den "rinner till" så går allt som en dans, då kan jag skriva hur mycket som helst om vad som helst. Utan den så är det mest bara transpiration, och jag får jobba dubbelt så mycket men får ändå ett sämre

resultat.

När jag började jobba som barnbibliotekarie (det var i juni i fjol) så funderade jag på hur jag skulle få det att gå ihop med mitt arbete i SMBF, om det fanns någon gemensam beröringspunkt, något som jag kunde använda i bägge rollerna. Svaret var naturligtvis musik för barn.

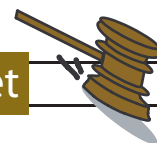
Jag tror nämligen att många av oss är väldigt noga med vilken musik vi själva lyssnar på, att det ska vara bra kvalitet och duktiga musiker, samt i populärmusiken att det ska vara bra texter. Men hur noga är vi med musiken som vi låter våra små barn lyssna på? Tänker vi att det inte är så viktigt, att en enkel barnvisa kan man ändå inte göra så mycket med, eller ställer vi krav även

på den?

Jag gör det. Innan min dotter är stor nog att bestämma själv, så tänker jag inte ha henne att lyssna på något som jag själv skulle ha valt bort på grund av taffiga texter, dåliga musiker eller tråkigt arrangemang. Men hur hittar man pärlorna i det massiva utbud som ändå finns för barn? På samma sätt som när man väljer till sig själv antar jag. Man utgår i viss mån från redan kända namn, och man lyssnar och väljer. Barnvisor av Astrid Lindgren är så klart ett säkert kort, men hur är det med något som heter "Lilla Kotten sjunger"? Läs recensionen på sista sidan så får ni veta.

Mycket nöje med detta nummer, hälsar redaktören.

Ordföranden har ordet

Vad är SMBF bra för?

Vad är SMBF bra för, egentligen?

Märklig fråga kan tyckas. Det borde väl vara självklart. Men jag har på sista tiden funderat en hel del kring föreningen och dess syfte. En snabbtitt på medlemslistan visar att vi har ett antal olika bibliotekstyper representerade. Dessa har naturligtvis olika behov. Lyckas föreningen möta dessa olika biblioteks - och även de enskilda medlemmarnas - önskemål?

Vår moderförening, IAML, började 1951 som en allmän förening för musikkbibliotekarier, men även musikvetare. Det var "samarbete över

nationsgränserna" och "musik" som var ledstjärnorna. Ganska snart började vissa tendenser visa sig; forskningsbiblioteken lyftes fram, likaså radiobiblioteken, - och folkbiblioteken följde snart efter. Man beslöt att etablera s.k. "professional branches" för olika bibliotekstyper. Som IAML-medlem registrerades man i en av dessa "branches". Vid de årliga konferenserna höll (och håller fortfarande) dessa sina egna möten. Till att börja med var det "members only", men både den begränsningen och medlemsregistreringen är tack och lov borta numera.

Liknande tendenser till uppdelning finns även inom SMBF. Numera träffas musikhögskolebibliotekarierna på egna möten, gärna med andra nordiska kolleger. Radio- och orkesterbiblioteken har sin egen lilla förening. Är det bra, kanske rentav ett sundhetstecken? Eller betyder det att SMBF inte fungerar som det var tänkt?

Kära medlemmar, låt er provoceras och tyck till. Jag vill gärna höra er mening. Det gäller föreningen och dess framtid!

Veslemøy Heintz

MUSIKBIBLIOTEKARIEYRKET

av Paul-Christian Sjöberg

Minnets backspegel blir allt innehållsrikare med allt vad därtill hör! Ser jag tillbaka på mina 21 år som chef för biblioteket vid Musikhögskolan i Malmö är det mycket som spegeln fångat, det mesta av positivt innehåll.

När jag började i december 1978 var Musikhögskolan i Malmö utspridd på flera ställen, huvudbyggnaden var en stor patriciervilla från 1916 (i Ribersborgsområdet) som torde ha kunnat inspirera Edgar Allan Poe till en och annan rysare. Jag minns ännu hur jag och min assistent en gång fick sitta med ytterrockarna på i januari 1979 när det blåste ordentligt in genom de otätade fönstren! Bibliotekets yta var ca 70 kvm (!) och allt material enbart registrerat på enklaste sätt i stora lappkataloger. Min tjänst var dessutom den första ordinarie bibliotekarietjänsten, man fick alltså börja från scratch.

Till min hjälp hade jag det första året en assistent med rätt aktningsvärda musikkunskaper, efter ett år anställdes ytterligare en bibliotekarie. Förvaringsmapparna såg oftast bedrövliga ut, vid utlåning tillämpades enkelt kvittosystem, inlånat orkestermaterial fick ofta återsändas inkomplett o.s.v. Massor av tid gick åt till att röja i detta musiska Augiasstall men jag skall inte klaga! Så småningom blev det mera ordning på torpet, rutinerna började fungera trots den påtagliga trångboddheten.

Ser jag tillbaka på dessa fyra första år innan den nuvarande Musikhögskolan tillkom var det trots

tungroddheten huvudsakligen positiva år med många glädjemoment. Samarbetet med lärare och elever har under alla mina år varit det allra bästa, speciellt roligt att kunna svara på frågor och kunna skaffa fram önskat not/bokmaterial av udda karaktär. Varje höst fick eleverna en introduktion om bibliotekets funktioner och hur och var man skulle leta och kunna få svar.

Ett verkligt intressant kapitel var de tämligen talrika notdonationerna och att skilja agnarna från vetet. Vi fick åtskilliga förnämliga donationer, givetvis också mycket som inte gick att använda, vissa givare var ibland litet för subjektivt medvetna om gåvans kvalitet och ville ha ekonomisk ersättning. I sistnämnda fall var man tvungen att behålla sig rätten att välja och vraka med eventuellt anbud. Jag minns att jag året innan jag slutade under drygt en vecka gick igenom åtskilliga hyllmeter med notmaterial som delades upp i tre kategorier: obrukbart, material till eleverna, material till biblioteket. Dammet rök, jag var tvungen att använda munskydd.

Biblioteket på Musikhögskolan är ytmässigt inte tillfredsställande, men mina högt värderade kolleger håller fanan högt ”mot nya, djärva mål”. Skillnaden mot 1978 och 2004 är enorm men så skall och bör det ju vara!

Rapport från IAML-IASA Congress 8-13 August 2004, Oslo, Norge

av Stefan Wistrand

*Ett gäng svenska musikbibliotekarier utanför Universitetsbiblioteket (Georg Sverdrups hus) på öppningsceremonikvällen.
Foto: Ingemar Johansson*

Jag anlände med tåg till Oslo sent på söndagseftermiddagen. Solen strålade och värmen var tropisk (och skulle så förbli hela veckan). Jag beslöt mig för att ta mig till fots till hotellet, som låg ganska centralt i närheten av slottet. Lade märke till att det var fler tiggare längs Karl Johan än senast jag var i Oslo för ca sju år sedan. Efter en snabb incheckning på hotellet och bra tips från Gunnel Jönsson hur man kunde ta sig till platsen för kongressen gav jag mig ut i oslovimlet.

Jag hittade rätt snart tunnelbanestationen vid Majorstuen och ont om tid som jag hade chansade jag och gick på första bästa tåg som kom in på stationen, men som snart visade sig gå åt helt fel håll! Jag hamnade på Nasjonalteatret och tågen gick glest, så jag anlände åtskilligt försenad till öppningsceremonien. Alla tal var avklarade och Oslo Stråkkvintett spelade något av Grieg. Förseningen gjorde inte så mycket, för jag hittade snart bekanta bland delegaterna, både svenska och utländska kollegor. Kvällen avslutades under gemytliga former i Blinderns Studentertjens pub. Där bl.a. talesätt ("old sayings") med framgång (?) översattes till närbesläktade språk och samlade många intresserade delegater.

På måndagen var jag bl.a. på en intressant session om copyright. Kristine Abelsnes från ABM-utveckling i Norge lotsade oss på ett galant sätt igenom de mycket snåriga bestämmelserna som gäller för copyright i Norge och Europa. Hon är nämligen också norsk representant i EBLIDA, som är en lobbyorganisation för europeiska bibliotek. De norska reglerna verkade på ytan påminna om de svenska, men det mest intressanta var att se de olika EU-ländernas tolkningar av de av EU beslutade copyrightbestämmelserna, där kunde man inte se något tecken till "harmonisering".

Därefter valde jag att gå på en IASA-session om dokumentation. Och här stötte jag för första gången på ordet "metadata" i veckans program (men inte för sista gången), som sedan visade sig vara nyckelordet för det här årets kongress. Ordet kan enklast tolkas som "data om data" dvs. en beskrivning av ett dokument innehåll som möjliggör mer precisa sökningar.

Här fick vi några exempel till livs hur olika ljudarkiv, som ligger tekniskt långt framme, valt att presentera sina kataloger i metadataformat, med både text- och ljudfiler. Och får man sja, så är väl det här något som kommer även

till oss på mindre "hi-tech"-inriktade institutioner inom en snar framtid. Utvecklingen brukar gå fort.

Dagen avslutades med en mottagning för IAML i Oslo Rådhus, som inleddes med klockspel på rådhustrappan och sedan fortsatte med en supé och guidning inne i Rådhuset. Här fick vi oss också till livs ett specialskrivet virtuost musikstycke för näverlur(ar) av kompositören Arne Nordheim, som dels utnyttjade rådhusens akustik, men även förinspelat material.

Dag tre gick helt i IASA:s tecken för min del. Först ut var en session under rubriken "Nya lösningar för presentation, lagring och bevarande". Kevin Bradley från National Library of Australia visade hur man lyckats länka ihop inspelad musik med noter. Vilket i sig var intressant, men föredraget som sådant led tyvärr av en alltför utdragen monotoni. Det intressanta i programmet var istället de schweiziska ingenjörernas (Pio Pellizzari, Stefano Cavaglieri och Ottar Johnsen) innovativa metod att rädda gamla slitna 78-varvsskivor genom optisk fotografiering av spåren (Visual-Audio). Eftermiddagen ägnades i övrigt åt programpunkten "Multimedia discography

Artikelförfattaren och en norsk näverlurblåsare i samspråk under mottagningen på Oslo rådhus. Foto: Ingemar Johansson

Blindern studenterhjem, där många av de svenska delegaterna bodde. Foto: Ingemar Johansson

data banks”. Här var de intressantaste föredragen Christiane Hofers rapport från projektet ”Firmen- und Künstlerdiskographien der Schellackzeit” och Vidar Vanbergs presentation av ”Early sound recordings and discography in Norway”. Det senare, något ovanligt i dessa power point-tider, presenterat med hjälp av overhead!

Medan många av våra kollegor tillbringade kvällen på ”Norsk kväll på Blinderns Studenterhjem”, så var vi några som slog oss fria och gjorde en liten utflykt på Oslofjorden till Bygdøy, där vi bl.a. lyckades få oss en titt på Folkemuseet (Oslos Skansen), trots att det var efter stängningsdags...

Dag fyra ägnades åt en IAML-session som hade rubriken ”Networking past and present for conservatoires”. Här hade man under rubriken lyckats få in ett föredrag av Dominique Hausfater från Mediathèque Hector Berlioz i Paris om Berlioz som bibliotekarie. Nu visade det sig att han inte precis arbetade så mycket som bibliotekarie, det var mer ett sätt för staten att förse honom med en stadigvarande lön så att han kunde ägna sig åt sin huvudsakliga syssla som dirigent och kompositör, men trots allt gjorde han vissa insatser vad gällde anskaffning av noter till Konservatoriebiblioteket. Sedan

presenterade våra kollegor från Musikhögskolorna i Göteborg resp. Ingesund (Pia Shekhter och Birgitta Sparre) och Sibeliusakademien (Irmeli Koskimies) hur man med hjälp av Nordinfo byggt upp ett nordiskt samarbetsnätverk för bibliotek på konservatorier och musikhögskolor och hur man anordnat träffar. Vi fick i och med detta också en bra genomgång över antalet musikhögskolor i de nordiska länderna och deras olika specialinriktningar.

Efter förmiddagens sessioner var eftermiddagen avsatt för diverse utflykter. Många ägnade sig åt sightseeing runtom i Oslo, medan jag och en grupp kollegor hade valt att stanna kvar i området och gå på ett besök på NRK (Norsk Rikskringkasting). Här berättade chefen för NRK:s arkiv Bjarne Grevsgard mycket illustrativt och intressant och inte minst humoristiskt om sitt arkiv och dess väg mot digitalisering. Sedan följde besök på den digitala radiokanalen ”Alltid klassisk” resp. NRK:s gramfonarkiv.

Något jag sett fram emot med Osloresan var att få tid över att gå på den ”hippa” jazzklubben Blå. Det blev av på onsdagskvällen, som också var min sista kväll i ”byen”. Vi var en kombination av holländska och svenska musikbibliotekarier som tog oss dit.

En konsert med norska bandet Friko var kvällens begivenhet. De spelade en elektrisk melodisk jazz, som har blivit så typisk för de nyare norska grupperna. Svårigheten var emellertid att ö.h. ta sig in i den gamla fabrikslokalen, som både drabbats av värmeslag och trängsel. Fukten dröp bokstavligen av väggarna. Bäst var då att hålla sig i något slags mellanläge av ute och inne. Tyvärr missade man då en del av de projiceringar som ackompanjerade musiken. Självt såg jag bara skymten av en film från Oslos tunnelbana, som beledsagade ett av de mer melankoliska styckena.

Sammanfattningsvis – som alltid – en mycket trevlig och gemytlig kongressvecka! Där vi mellan sessionerna hann både ha skoj och utbyta erfarenheter från professionen. Tack till alla!!!

Rock City biblioteket

Stefan Ölvebring, biblioteksansvarig
Eskilstuna stads- & länsbibliotek

Biblioteket som är en del av Rock City (www.rockcity.se) fungerar som ett nationellt referensbibliotek för populärmusik och är ett av de större i sin genre i Sverige! För närvarande består våra samlingar av cirka 1500 titlar inom populärkulturområdet (biografier, musikhistoria och litteratur om musikbranschen) ett 130-tal olika musiktidsskrifter från de senaste 50 åren.

I anslutning till biblioteket finns även föreningen Rockpartys och Hultsfredsfestivalens arkiv. Festivalarkivet består av allt som berört föreningen Rockpartys 22-åriga historia. Allt från affischer, programblad, medlemstidningar, kontrakt, pressklipp, merchandise och sånt som artister skänkt eller glömt kvar i logerna trängs i hyllorna. Ett rum i biblioteket inrymmer även festivalens videoarkiv med tusentals videoupptagningar från konserter och framförallt Hultsfredsfestivalen.

Ett rockbibliotek skulle förstås inte vara någonting utan musik, därför

har en lyssningshörna iordningställt där man kan välja mellan cirka 5000 vinylalbum. Vi har alltid utställningar på vårt bibliotek. Det kan vara allt från t-shirts, fotografier, konvolut eller texter, men den gemensamma nämnaren är att utställningen speglar populärmusiken ex. Metal, Dansband och Rockens historia.

I Rockcitys lokaler finns sedan hösten 2003 även det *Förbundet Svenskt Rockarkivs samlingar*. Svenskt Rockarkiv har som främsta syfte att samla in inspelningar och dokumentation som speglar svensk populärmusik ur olika aspekter, t.ex. grammofonskivor, ljudband, filmer, videoupptagningar, foton, affischer, böcker och andra trycksaker. För närvarande innehåller samlingarna omkring 19000 cd- och vinylskivor, affischer, fotografier, tidsskrifter och annan kuriosa kring den svenska populärmusikhistorien.

För tillfället arbetas det för fullt för att göra en databas där delar av vårt

material kommer att tillgängliggöras. Tanken med databasen är att man ska kunna söka på exempelvis en artist och få ett söksvar där skivor, bilder, affischer, biografier, artiklar, rörliga bilder etc. ska gå att finna.

Biblioteket är öppet för alla musikintresserade, oavsett om de är studerande, forskare eller privatpersoner. Öppettider: måndag - fredag 8.30 - 16.30

Vi är hela tiden på jakt efter intressant material med anknytning till pop- och rockmusikhistoria. Böcker, tidsskrifter, affischer, fotografier, skivor m.m. allt är välkommet. Om du vill skänka något till Rock Citys Bibliotek, så hör gärna av dig!

Välkomna!
Stefan Ölvebring
Biblioteksansvarig Rock City

NYTT FRÅN STYRELSEN

Förra styrelsemötet ägde rum 3 september. Pia, Veslemøy, Margareta och Christel rapporterade från IAML-konferensen i Oslo. Vi gjorde många erfarenheter med tanke på den kommande konferensen i Göteborg 2006.

SMBFs nästa årsmöte skall äga rum i Örebros nyinvidga musikhögskola.

Birgitta Sparre utsågs till vår nationella representant gällande så kallat outreacharbete, alltså arbete med att nå ut till medlemmar i länder som är underrepresenterade i IAML.

Christel informerade att tio års arbete med svenska ämnesord för musik äntligen gett resultat. BUS har nu meddelat att listan, som ligger på Solna stadsbiblioteks webbplats, skall ersätta BUS egna!

Slutligen gjorde vi en förteckning över alla goda uppslag till innehåll i vårt eminenta medlemsblad Musikbiblioteksnytt. Därefter kom vi överens om vem som skulle tjata på respektive bidragsgivare. Detta för att underlätta för vår redaktör som är nybliven mamma till Felicia!

Av: Pia Shekhter, sekreterare

BOKTIPSET

Bok: Lilla Kotten sjunger. En samling visor valda och illustrerade av Lena Andersson. Eriksson och Lindgren, 2004

CD: Lilla Kotten sjunger. En samling visor valda av Lena Andersson. Gammafon, 2004

Recension: Åsa Wilén

Hur många av er vet vem Lilla Kotten är? Jag gissar att hon är okänd för de flesta musikbibliotekarierna, men däremot mycket välbekant bland barnbibliotekarierna i landet. Lena Anderssons "Lilla Kotten får besök" är nämligen en helt underbar barnbok, med finurliga rim och helt underbara bilder. Nu har Lena Andersson gett ut "Lilla Kotten sjunger", i vilken hon har valt ut 13 barnvisor som i boken får ett uppslag var, med ljuvliga illustrationer. Dessutom hittar man noter och ackordanalys till alla sångerna allra sist i boken, vilket naturligtvis är tacksamt om man inte känner till sångerna sedan innan.

Men det allra bästa är kanske cd-skivan med inspelningar av alla sånger, som finns att köpa till boken. Det är här de riktigt stora överraskningarna finns, i form av lysande och inspirerande nya arrangemang till visorna. Eller vad sägs om "När Lillan kom till jorden" av Alice Tegnér i medryckande calypsoliknande danstakter, där orkestern avslutar med att tralla *Maja, Maja, como un dia del sol*.

"Mormors lilla kråka" (trad.) inleds med banjo, flöjt och ett rytminstrument, och går även den i en svängig driven takt, helt annan än vad som anges i noterna.

Jag hittar både gamla och nya favoriter i denna härliga sångbok, till de senare hör bl.a. "Vi är så glada", vilket är en rolig och tungvrickande födelsedagsvisa av Thomas Funck, som även på skivan har en mycket udda (men lyckad) orkesterbesättning. Det låter nästan som ett vevpositiv i mina öron, och sången framförs av Eva Röse och några barn, vilket får det att låta som en riktig uppvaktning på ett barnkallas.

En annan mysig liten visa är "Lilla nallen min", med text av Barbro Lindgren och musik av Georg Riedel, och så får vi ju inte glömma "Som stjärnor små" av Evert Taube. Ja, det är en riktigt lyckad blandning enligt mitt tycke med genomgående hög kvalitet på både material och framförande. Ett måste på alla stadsbibliotek, men även mycket fin att ge bort som present till en liten vän.